

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program áttekintése**

Mezőberény Város Önkormányzata

**2013. június 24.
I. felülvizsgálat elfogadva: 2015. május 26.**

2017. évi áttekintés

2013. június 23-án elfogadott, 2015. május 26-án felülvizsgált
Helyi Esélyegyenlőségi Program
2017. április 24-ei áttekintésének összegzése:

A HEP Felelős Fóruma HEP áttekintése kapcsán megkereste azokat az intézményeket, civil szervezeteket, akik jelen voltak, illetve részt vállaltak a 2013. évben a 72/2013. (VI.24.) számú határozattal elfogadott programban. Jelentős részük konkrét feladatot vállalt az intézkedési tervben megfogalmazott feladatokból. Kértük, hogy a 2015. évi felülvizsgálathoz hasonlóan az esélyegyenlőség területén 2015-2017. között az elért eredményeiről, illetve az intézkedések megvalósulásáról számoljanak be. Áttekintésre kerültek a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek vizsgálata során a rendeletek és koncepciók aktualitásai is, melyek a törvényben meghatározott módon és mértékben kapcsolódnak a HEP-ben megfogalmazottakhoz. A HEP a 321/2011. (XII.27.) Korm. rend. 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a **mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére**. Az elfogadott intézkedési tervben a megvalósítási határidők 2018, így ennek megfelelően került sor az áttekintésre.

3. fejezetben: A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A fejezet áttekintése során elsősorban a célcsoportokhoz tartozó személyek segítségével kapcsolatban álló intézmények és civil szervezetek munkáját kell figyelembe venni. Mezőberény Város Önkormányzata intézkedései és a civilek törekvései mellett a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat tevékenységét kell kiemelni. Az intézmény az alaptevékenysége mellett számos speciális szolgáltatás biztosításával is foglalkozik annak érdekében, hogy többek között a célcsoport helyzetét segítse. A Családsegítő Szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot is szervezett és a munkába való visszaillészkedés segítésére folyamatos család gondozást, segítő tevékenységet folytat. Több civil szervezet összefogásával 2015, 2016. évben is „A Legyél Te is karácsonyi Angyalka” adományozás során közel 500 gyermek kapott meglepetés csomagot és az ételosztáson közel 600 fő nehéz szociális helyzetű személy részesült meleg ételben. A városban több intézmény, szervezet, adományozási programokon közvetít ruhát, zöldséget, ételt, illetve tartós élelmiszer csomagot. A Mezőberényi Általános Iskola, a Mezőberény Város Óvodai Intézménye és a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium is jelentős lépéseket tesz az intézményen belül az érintett célcsoport esélyeinek javítására.

A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – továbbra is biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását. Az évközben folyamatosan elérhető települési segélyezési formák mellett a téli időszakban tüzelővel és egyszeri, méltányosságon alapuló segélyt nyújt a családokban élők létszámától függően.

4. fejezet: A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A célcsoport helyzetének áttekintésénél segítséget jelentett, hogy a Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogadott el a városban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról, mely a városban dolgozó szociális, pedagógus, egészségügyi szakemberek meglátásainak összefoglalása. Emellett jelentős számú civil szervezet is hangsúlyt fektetett ennek a célcsoportnak a támogatására, helyzetük javítására (étkezés, nyári

étkezés biztosítása, esetmegbeszélések, gyermekek napközbeni ellátása, ingyenes étkezés biztosítása).

Mezőberény Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvény és a helyi rendelet szabályainak megfelelően a gyermeket gondozó családokat támogatásban részesítette.

5. fejezetben: A nők helyzete, esélyegyenlősége

A helyi intézmények, munkaügyi központ, civil szervezetek által szervezett képzésekben, pályázati programokban továbbra is építenek a nők jelenlétére. Az egészségügyi ellátás keretén belül helyben megoldásra kerül a nőgyógyászati rendelés is.

6. fejezetben: Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A HEP készítésekor Mezőberény lakosságának vizsgálatakor megállapítható volt, hogy a népességszám csökken, ellenben az időskorúak száma emelkedik és ez nem változott az elmúlt két évben sem. Mezőberény jellemzően előregedő település maradt.

Továbbra is a személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokról, köztük az idősök átmeneti elhelyezéséről az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. Az idősök ellátásában szerepet vállaló intézmények, civil szervezetek felsorolása változatlan: Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Mécses Szolgáló Közösség Egyesülete, Mezőberényi Református Egyházközség, Mezőberényi I. Kerületi Evangélikus Egyház, Mezőberényi II. Kerületi Evangélikus Egyház szolgáltatásai és a Közösségi Misszió. Mezőberény Város Önkormányzatának támogatásával az Ösvény Alapítvány megváltozott képességű emberek foglalkoztatását bővítette az utóbbi évben.

7. fejezet: A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Mezőberény Város Önkormányzata intézményei az előző évekhez hasonlóan a törvényi előírásnak megfelelően foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket. Támogatja és együttműködik helyi civilszervezetekkel és akadálymentesítéssel, a mozgáskorlátozott parkolóhelyek elhelyezésével, az utak, járdák minőségének javításával kapcsolatosan szükséges teendőket végezték el.

2016. évben a Mezőberény Város és Környéke Mozgáskorlátozottainak Egyesülete a fogyatékkal élők számára bővítette szolgáltatásait és egyéni helyzetük javításához, jogaik, érdekeik érvényre juttatásához nyújtanak segítséget. Ez kiterjed például az alábbiakra: lakásátalakítási támogatás, gépkocsi szerzési és közlekedési támogatás, méltányossági nyugdíj, fogyatékosági támogatás igénylése, Erzsébet üdülési pályázat ügyintézése, segédeszközök fajtái, felírás módja, lehetőségei, tájékoztatás mozgássérültekre vonatkozó rendeletekről, támogatásokról, lelkiileg és fizikailag önálló életvitel kialakításáról.

A „Fogjunk Össze Közhasznú” Egyesület tevékenysége, a Földi Harmónia Ház fogyatékosok nappali intézményének működtetése mellett rendezvényekkel gazdagítja a látókörében élő sérült emberek mindennapjait. Évről-évre több eseményt szerveznek, melyek nyitottak a városlakók felé. A Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium számos szervezettel tartott kapcsolatot, együttműködési megállapodást kötött, melyek támogatásával valósulhat meg az intézményben az a fajta közösségi szolgálat, mely a szociális területen belül is a fogyatékosokkal élők, valamint az idősök melletti szolgálatot erősíti pl. ÉTA (Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok) Országos Szövetségével.

Intézkedési terv megvalósulása

Az áttekintés az intézkedési tervet is érintette, melyet 2015-ben fogadott el a testület és 2018-ig van jelölve a megvalósítás határideje. A 8 intézkedés áttekintésénél néhány már megvalósult intézkedés, program lett kiemelve.

1. Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása - helyi igény szerint szakképzésre irányítása, bevonása, koordinálása

Mezőberény város Önkormányzata 2016-ban a hosszabb idejű közfoglalkoztatásban állandó jelleggel 30 főt alkalmaz, akik a Mezőberényi Polgármesteri Hivatalban, a Tízváros Alapítványnál, a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálatnál és a közterületeken dolgoznak. 2015. december 31. a téli képzéses programokra 45 álláshely lett betöltve. 2016. június 30-ig elindult az élelmiszeripari szakmunkás képzés, majd mezőgazdasági képzés, ezzel is törekedve a szakképzetlenek magas számát csökkentve. A kertészképzés 2016. szeptember 12-től 15 fővel indult el és gyakorlati oktatásának helyszínét és a gyakorlati oktatót is Mezőberény Város Önkormányzata biztosította.

Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2016-ben képzési és gyakorlati helyszíne volt az Ipszilon Pedagógiai Kft. dajkaképzésének, mely városunkban és a környező településeken élők számára is biztosíthatja a szakképzett személyekkel való ellátottságot. Emellett az intézmény munkatervében szerepeltek szerint a betervezett szakmai képzések száma 2015-től megsokszorozódott, mind a dolgozó igények, mind pedig a szakma fejlődése miatt is – szem előtt tartva a köznevelésben - közoktatásban történt változásokat: önértékelés, pedagógusminősítés, tanfelügyelet.

A képzések, programok során szerzett alapvető ismeretek elsajátítása segítette a romák és /mélyszegénységben élőket abba, hogy esélyt kaphassanak, felzárkózhassanak a munkaerőpiacon.

2. Romák és/vagy mélyszegénységben élőknek háztartásvezetési, családfenntartási tanácsadások, előadások szervezése, lehetőségének biztosítása

Az esélyegyenlőségi probléma megnevezésénél az intézkedések sorában a problémamegoldó képesség erősítésére, az önfenntartásra, az adósságcsapda elkerülésére tett lépéseket elsősorban a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat intézménye végzi. Tanácsadások, előadások szervezésével segítik az érintett célcsoportot.

A Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány programjai szintén hozzájárulnak a gyermekek, fiatalok, szülők megszólításával a problémamegoldó képességek erősítéséhez. Pályázataik, programjaik pl. a roma lányok korai iskola elhagyásának megelőzésére szolgált. A „Napsugárba kapaszkodjunk” program a 2016.03-2016.09. időszakban valósult meg. A célcsoport 10 roma származású általános és középiskolás lány és családjuk, akik fejlesztő és felzárkóztató foglalkozásokon, valamint szabadidős és kulturális rendezvényeken vehettek részt. A családok iskolakezdését pénzügyi támogatással is segítették. A vizsgált időszak alatt az Alapítvány a „Cigány sors-cigány élet?- Roma nap Mezőberényben” című rendezvényét is megvalósította, ahol a problémák feltárása, megoldások keresése, elsősorban pozitív példák, sikeres roma emberek bemutatása volt a céljuk. A résztvevők beleszóltak a valódi roma életbe, kultúrába, megismerhették a történelmük szomorú időszakát is.

A városban adományozási programokon keresztül, civilszervezetek által közvetített ruha, zöldség, étel, illetve tartós élelmiszercsomag osztásra is sor került. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat mellett, a helyi Vöröskereszt Alapszervezete, a Nagycsaládosok Mezőberényi Egyesülete is számtalan alkalommal nyújtott segítséget. Kiemelendő, hogy a

civilszervezetek pályázatokat benyújtva is igyekeznek támogatást adni nehéz helyzetű családokhoz, egyénekhez.

3. Étkezési támogatások, nyári étkezés, nyári táborok, programok szervezése

Az intézkedési terv a gyermekéhezés megelőzésére szolgáló program, melyben Mezőberény Város Önkormányzata, a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat több intézménye és alkalmi jelleggel civilszervezetek is közreműködnek. A nyári gyermekétkeztetés megszervezésében és lebonyolításában is segítséget nyújtott a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és az étkezés biztosítása mellett az étkezési kultúra kialakításában és a mindennapokba való beépülésébe is segítséget nyújt. 2015. évben a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében 240 gyermek jutott ingyenes meleg ételemhez. A Szolgálat a gyermekek számára szabadidős programokat is szervez, amelyek keretében a közösségi normák elsajátítására, a morális készségek és a vizuális gondolkodás elmélyítésére, az együttműködési készség, a kompetencia és motiváció fokozására helyezi a hangsúlyt. A szervezett táborok felüdülést, emocionális, közösségi élményeket, kapcsolatteremtési lehetőséget nyújtottak a gyermekeknek, a játékon keresztül neveltek az egészséges életre, a szabadidő hasznos eltöltésére. Emellett 15 alkalommal 42 gyermek vett részt csoportos - illetve kézműves foglalkozáson, melyet a Szolgálat munkatársai szerveztek. Energiatakarékos délután folytán a gyermekek a környezet- és energia tudatosság jegyében hasznos ismeretre tehettek szert játékos formában.

A városban a 2015-2016. évben is számtalan tábor, szabadidős program nyújtott hasznos időtöltést és az intézményi programok mellett civilszervezetek biztosították a lehetőséget érdeklődési körnek megfelelően a gyermekek, fiatalok számára.

Példaértékű, hogy a Legyen Ön is Karácsonyi Program keretében több civilszervezet, intézmény összefogásával adományosztásra és melegétel osztására került sor karácsony előtt.

4. Életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése

Az intézkedési program célja volt, hogy csökkenjen a működési zavarokkal küzdő családok, illetve a deviáns gyermekek száma. A Városi Humánsegítő Szolgálat egyéni- és családterápiákat, tanácsadásokat nyújtanak. Emellett pályázataikkal is a közösséghez való alkalmazkodás kialakítását célozzák meg. A Nemzeti Együttműködési Alap pályázati támogatásának köszönhetően a Spektrum Alapítvány együttműködésében valósították meg az „Egész(séges) életem” programot, melyet azoknak az általános iskoláskorú gyermekeknek szerveztek, akik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látóterében vannak. A program az egészségtudatos magatartás kialakítását célozta, a gyermekek belső erőforrásainak – készségek, képességek, motivációk – fejlesztésével. A tematikában megjelent az egészséges táplálkozás, testünk felépítése, ápolása, védelme, a káros szerek elkerülése, a testmozgás jelentősége, a Testkép ábrázolása. Az egészség objektív, szubjektív megítélése, a csoportfoglalkozásokon részt vevő gyermekek megélésében.

Játékos önismereti gyakorlatok, önértékelést fejlesztő játékok segítették a pozitív Énkép kialakítását, fejlesztését. A Lélek táplálása egészséges pozitív gondolatokkal, az érzelmek kifejezésének, feszültségek feloldásának módszereivel, relaxációs technikák elsajátításával történt.

A témában tett lépések jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a világméretben rohamosan terjedő devianciák a városban korlátok között maradtak.

5. Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések, önkéntes munka

A gyermeket vállaló nők számára sok esetben nehéz a munkába annak ellenére, hogy a városban megoldott a bölcsődei, óvodai, iskolai ellátás, napközbeni ellátás és ezzel is biztosítva van a „visszatérő” nők munkába állásának segítését. Több területen is képzések, programok szervezésével erősítik a munka és a családi élet összehangolásának képességét. Az OPSKK képzéseket, klubokat hoznak létre az érdeklődő nők számára. pl. szövőképzés. Intézmények fogadnak önkéntes segítők feladatokat elvégzésére, a hasznos időtöltésre.

6. Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése

Elsődleges célja a meghatározott intézkedési javaslatnak, hogy az egyedülálló idős emberek programokba történő bevonása, a hovatartozás érzésének erősítése megtörténjen.

A Mezőberény Város Óvodai Intézménye Nefelejcs Óvodája együttműködési megállapodással alátámasztva folyamatos kapcsolatot tart fent a Mezőberényi Szlovákok Szervezetével, Önkormányzatával és a Nyugdíjas Klub tagjaival. Közös rendezvényeik a generációk közötti kapcsolaterősítést hivatott biztosítani pl. szilvalekvárfőzés, haluskanap, közös gyertyagyújtás, farsang, mikulás, nemzetiségi nap.

A Magyarvégesi óvoda 120 éves fennállásának alkalmából 2015. szeptember 26-án szervezett „Magyarvégesi Sokadalom” rendezvényére a Mezőberényből elszármazottak és a már nyugdíjas korú, de egykor „magyarovis” emberek találkozója is jó példa és egyben színtöltő volt a rendezvénynek és példája az idősek bevonására. A Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Általános Iskola az idősek számára számítógépes ismeretek átadását vállalta már több ízben.

Az OPSKK Erzsébet programba való regisztrációjához segítséget nyújtva, egyénekenként, esélyt adtak a kedvezményes üdülés igénybevételére.

A városban az említetteken kívül többek között időstorna, előadások, múzeumi találkozók is segítik az aktivitást.

7. Akadálymentesítés

A városnak továbbra is elsődleges feladata, hogy megtalálja több intézményének az akadálymentesítés lehetőségét. Autóbusz közlekedésnél említendő, hogy van helyi járatú autóbusz és kialakításra került a felszállást segítő peron, így a mozgásszervi kerekesszékesek is könnyebben tudnak autóbuszon közlekedni. Mezőberény Város Önkormányzata figyeli és pályázatokat nyújt be a témakörben. Kritikusan azonban meg kell jegyezni, hogy a források szűkös volta miatt a város közintézményeinek teljes körű akadálymentesítése vontatottan halad.

8. Ellátottak, szülők, családtagok, civil szervezetek részére programok, képzések szervezése

A HEP megvalósítása során a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat mellett aktív szervezetként említendő a „Fogjunk Össze” Közhasznú Egyesület, a Mezőberény Város és Környéke Mozgáskorlátozottainak Egyesülete, egyházak és egyéb civilszervezetek. Valamennyien a fogyatékkal élő, vagy a fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, ápoló családtagok kapcsolatépítési lehetőségének hiányát pótolják rendezvényeikkel, képzéseik, előadásaik szervezésével.

A „Fogjunk Össze” Közhasznú Egyesület 2015 nyarától számos programra várta tagjait, vendégeit: Lovas nap a Madarász tanyán, a környékbeli társintézmények részvételével,

Fogyatékos Emberek Nemzetközi Napja – kulturális találkozó fogyatékkal élők számára, „Emlékezzünk Együtt!” Lovas nap 2016– szabadidős rendezvény fogyatékkal élők számára.

A Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Általános Iskola az ÉTA Szövetség által vándorkiállításon mutatta be értelmi sérült emberek munkáit és láthatták, hogy teljes mértékben piacképes alkotásoknak tekinthetőek. A Mécses Egyesülettel heti rendszerességgel van kapcsolatuk és közös szabadidős tevékenységet folytatnak a lakóotthonban élő fiatalokkal. Pályázatokon vesznek részt a helyi iksz-es fogadó szervezetekkel. Ezek keretein belül is fogyatékkal élő fiatalok és tanulóink vesznek részt közös programokon. (Lovas tábor értelmi sérült fiatalok számára, kézműves foglalkozások heti rendszerességgel.) Nyitott az iskola az adománygyűjtés szervezésére, beteg iskolatárs gyógykezelésének támogatására és folyamatosan van kupakgyűjtés az intézményben.

A városban működő támogatószolgálatok által eljutnak a fogyatékkal élő gyermekek a megfelelő intézménybe, pl. a Békéscsabai Napraforgó Intézménybe.

Mezőberény Város Önkormányzata elkötelezettsége megállapítható a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének biztosítására. A HEP 2013. elfogadása óta az önkormányzat továbbra is tesz a helyi, stratégiai és települési dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal a hátrányos helyzet enyhítésére. 2015-2017. évre is jellemző, hogy pályázatok beadásával a pályázó intézmények, civil szervezetek támogatásával segíti a célcsoportok esélyegyenlőségének javítását és megtesz mindent annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén.

Mezőberény, 2017. április 11.

Dr. Burján Katalin
képviselő, HEP fórum vezetője

Elfogadás módja és dátuma

I. Mezőberény város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2017. évi áttekintése megtörtént.

II. Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 272/2013. (VI.24.) számú határozatával elfogadott 2013-2018. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak és a 2015. évi felülvizsgálatot figyelembe véve áttekintette és a 2017. évi kiegészítésekkel 165/2017.(IV.24.) sz. határozatával elfogadta.

Mezőberény, 2017. április 24.

Siklósi István
polgármester